Anul I. No. 5. Un numer 20 bani Iași 3 Octombrie 1891.

ABONAMENTE
Pe un an 10 lei
Șese luni 5 „
Trei luni 2 50 b.

REDACȚIA
la tipografia Fulgerul
representată prin dl.
I. MANCAȘ

RĂFUIALA

ZIAR INDEPENDENT APARATOR AL POPORULUI

Apare Joi o dată pe săptămână

ANUNCIURI
Pag. IV 1 bani linia
„ III 30 „ linia
Inserțiuni și Reclame
50 bani linia.

ADMINISTRAȚIA
Representată prin dl.
ALEX. MĂRINO

ȚARANUL ȘI RESBOIUL

Mai curând sau mai târziu trebue să fie un răsboiu; aceasta nu se mai poate pune în îndoială.

Dar oare cine câștigă răsboiul? Țeranul. Și ce are el în schimb pentru aceasta? Nimica.

Neatîrnarea Românieĭ se datorește soldatului țăran, și esistența unei țări românești tot țăranului se poate atribui.

Ei bine, când pe timpul lui Stefan cel Mare și Alexandru cel Bun, nu esista un proletariat agricol, Moldova era în stare să se lupte cu patru—cinci dușmani de odată: Unguri, Turci, Poloni, Tatari, Cazaci, și țara era tot deauna biruitoare, și în așa condiții că tratatele încheiete de un Mircea în Muntenia și de un Stefan (în loc de Bogdan) sau respectat sute de ani după moartea lor, în cât au servit de bază emancipărei Românilor la sfarșitul secolului al XIX!

Aceste succese în răsboae, aceste prerogative în diplomație, nu se pot esplica de cât prin faptul următor:

Pe timpul domnilor mai sus numiți tot țaranul avea o moșie a sa, un pamînt pentru care lupta, ca cum ar lupta fiul pentru mama sa care l hrănește; nimănui nu-i trecea prin cap că se poate cere vitejie de la un țăran, cînd țara pentru care e chemat țăranul să lupte se face uitătoare de datorile cătră dînsul. La ori ce năvălire, sau numai bănuială de o năvălire, tot țăranul era în picioare, toată țara auzia strigătul din corn al domnului țărei; în loc de armele de astăzi, țăranul să sluja cu coasa și cu toporul, și dușmanul cădea posmol la pămînt.

Scriitorii străini să miară de vitejia Romînilor, se cutremură de diplomația voevodului romîn!

Insă în acele vremuri nu erau lupte de clase, nu erau intrigi politice, cari să zădărnicească forțele poporului; erau numai procese între particulari, însecari nu impedicau solidaritatea națiunei. Era o credință curată în biserica creștină, și alăturea cu ea o altă credință tot pe atît de fanatică într'un ideal politic:

„Voi *credeați în visul vostru*, noi, *nu credem în nimic*.“

Zice Dminescu din inima lui cea curată de poiet patriot.

Acum 14 ani am avut ultimul răsboiu, care ne-a costat *atîta*, și n'am cîștigat de cît o vorbă lată și goală: *Independența*!

Ce o fi și aceasta, nimene nu o vede nimeni nu o simte, și țăranul romîn, nici nu o bănuește macar. O dată terminat acest ultim răsboiu, s'a scos ochii țaranului cu cîte-va întemeieri de sate nouă, dar atîta tot. S'au întocmit liste de însurăței ca să li se dea pămînturi, dar cu atîta au rămas, cu onoarea de a fi scrișĭ pe hîrtie.

Va veni un alt răsboiu și tot așa să va face, dar oare până cînd?

O lege de succesiune pentru țărani nu ezistă la noi; de la 1864 și până astăzi pămînturile s'au impărțit în atîtea bucăți, în cît un țăran care a avut 2 fălci și 50 de prăjini și le-a impărțit la 4 – 5 feciori și fete, a venit de fie-care cîte 42 cel mult 52 de prăjini, și acei feciori și fete au avut la rîndul lor alți copii, și din ei sunt mulți în oaste, cerînd cheltuială și avînd nevoie de pămînt pentru a se hrăni. Cîte cît li se mai poate da din cele 52 de prăjini?

Statul pune ca obligator serviciu militar, dar pentru sine nu socoate obligatoare datoria de a împărți pămînt la oameni!

Noi cerem ca înnainte de începerea unui nou răsboiu, Statul să dea pămînt la toată suflarea românească, care cere pămînt—ba dacă-i vorba, deie și la jidani și la străini cari să prind să-l lucreze direct, adică cu brațele lor proprii.

Și promitem că vom lucra din răsputeri pentru aducerea la îndeplinire a acestei măsuri; ca nu cum va să se facă ca în răsboiul trecut. Dreptate și iar dreptate. Căci cum? Un țăran ce n'are un petic de pămînt, dă 3—4 feciori la armată, iar un proprietar de moșie de sute și mii de fălci; nu dă nici unul sau dacă dă, acela poate fi un ofițer și nu mai mult.

De aceia strigătul nostru este: pămînt întăiu, rășboiu pe urmă, pentru țăranii romîni. Și dacă cerem aceasta să fie ori cine sigur că nu o scoatem din fantazia minței noastre, ci din inima poporului, cu care avem neîntrerupt contact atît de sînge cît și de vorbă și de interese.

Pămînt, moșie, patrie, înnainte de toate, ca să știe țăranul pentru ce să lupte. Altfel el își va varsa singele ca și în trecut pentru a asigura un traiu bun celor cari-l speculează.

Destul că cu înmulțirea drumurilor de fer țăranul cel mai fruntaș a devenit *palmaș*, ne mai avînd pentru ce ține cai și boi, apoi dacă nu va avea el nici o bucată de pămînt a cărui cultură să-i dea hrană și îmbrăcăminte, și un plus de producte pe cari să prindă o para cu care să-și plătească impozitele, să-și ție copilul la școală, și mai pe urmă la oaste, atunci să nu mai creadă guvernul că la un viitoriu răsboiu țăranul va mai avea vitejia de altă dată.

Deie se însă poziția de altă dată și va fi și el viteaz ca în acele timpuri, altfel să nu sperăm că cu amăgeli și cu făgăduinți deșerte îl vom face să se devoteze pentru o patrie care în realitate nu o are.

Proletariatul

Reul ce există în țară lă noi de câți-va ani, pe zi ce merge face un pas mai mult spre progres.

Dacă până astăzi acest rău a fost simțit numai de meseriașii și comercianții români, acum a început a bântui cu mare iuțală în funcționarism, făcênd ca proletariatul să devie din ce în ce mai numeros.

Causa răului să datorește numai oamenilor, cari au condus destinele acestei țeri, că

nu sau cugetat nici odată a proteja clasele cele mai de jos, ci pentru interesul lor personal, au vêndut chiar interesul și drepturile naționale prin tratatul de la Berlin, deschizând porțile mari, unei lifte de oameni ce sunt prigoniți pentru faptele lor, din toate țerile.

Resultatul acestui tratat, pe lângă că a dat o lovitură de moarte industriei și comerțului românesc, apoi tot cu aceiași forsă, lovește acum și în clasa de mai jos a funcționarismului, singura ramură ce mai remăsese neatinsă de această lepră.

Cei cari au comis faptul, și-au atras cel mai mare blestem, ură și dispreț asupra lor, din partea celor ce sufăr astăzi consecințele acestui rău, care progresază pe o scară întinsă.

Un numer destul de însemnat de cetățeni onești compus din: foști militari cari și'au făcut datoria servind patriei cu credință, foști funcționari, meseriași și comercianți, impovôrați de familii și diferite greutăți; umblă pe stradele orașului, din causă că funcțiunile sunt ocupate cu străini, cu oameni cari au fost condamnați, cu servitori incapabili favorisați de cutare sau cutare persoană inaltă politică, și chiar de pensionari, cari după ce au eșit la pensie de la stat sau comună, bine retribuiți ca să poată trăi într'un mod mai lesnicios, nefiind mulțemiți, mai caută și în altă parte, lovind cu aceasta în esistența altor mai nevoești, ce nu au nici un venit de nicăiri. Ear când se presintă câte o persoană onestă de a obținea un post după capacitatea și demnitatea sa, este refusat sub cuvênt că nu sunt locuri, sau i se dă un post ce știe că nu i-ar conveni de loc al ocupa.

Toate aceste nemulțumiri causate de clasele înnalte, pentru o parte de cetățeni onești, va face ca cu încetul să tot sporească numerul lor, și dacă nu se va lua mai curînd măsuri mai favorabile pentru ei, ni e teamă să nu se întâmple și cu aceștia, ceia ce s'a întâmplat cu țeranii.

Căci ce vor avea altă de făcut, dacă în casul de față cum stă funcționarismul compus din diferite naționalități, s'ar face chiar în sesiunea viitoare o lege de inamovibilitate? Și este cunoscut că românul pe cât e de rabdător, pe atât de furios, când il ajunge cuțitul la os.

La gară chiar, sunt o mulțime de funcționari evrei, ce nu întrunesc nici una din condițiunile art. 7 din constituție, și cu toate aceste, ocupă funcțiunile cele mai ușoare și bine plătite; iar pentru românii cu drepturi și demnități, ce vor a obținea vre-un post cînd să iveste vacant, i se pun diferite pedici. Aseminea la comună, sunt funcționari cari au fost condamnați luni și chiar ani întregi; și toate aceste sunt trecute cu vederea de cei ce sunt trimișii cetățenilor, pentru a respecta legile și a nu face rîsipă cu banii publici.

Dar după cum toate au un sfârșit, aseminea credem că și unor aseminea nedreptăți li se va pune o dată capăt, și cei cari calcă peste legi și trec cu viderea toate nedreptățile ce se fac oamenilor onești, le va veni timpul să se căiască.

Noi ne facem datoria și arătăm calea pe care oamenii cei drepți ar trebui să meargă, ca să se impace și capra și varza; însă cei ce au pânea și cuțitul în mână, taie de unde le place și nu vor să ție samă de strigătul și de sfatul cel bun al nimărui.

De aceia am zis, și vom zice în totdeauna, că o unire și o strânsă legătură a tutulor celor ce sufăr cea mai mică nedreptate, va face să dărîme zidurile cele mai puternice.

La numărul viitor vom arăta numele străinilor fără drepturi, și funcțiunele ce le ocupă.

INFORMAȚII

Serviciului postal din orașul nostru este prea păcătos, căci nu corespunde de loc la trebuințele publicului; față cu cheltuelile ce se fac cu acest serviciu.

Pe lângă că noi cheltuim mulțime de bani cu timbrele, pentru impărțirea ziarului pe la abonați, necontenit primim reclamațiuni că unii nu primesc regulat, alții primesc prea târziu, iar alții nici de cum. Un abonat care a primit 3 numere, la al 4-lea ni se înapoește sub cuvînt că persoana este necunoscută. Un alt abonat, care ne cere personal ai trimite ziarul, ni se înapoește sub cuvînt că adresantul refusă, și toate aceste din reaua voință a impărțitorilor, care nu voesc a'și face datoria în conștiință.

Osebit de aceasta ni se spune de către o mulțime de persoane particulare, șicanile ce li se face cu acest serviciu, cari se plătește din punga cetățenilor.

Unei persoane influentă din armată, sosindu-i o scrisoare din Paris, cu adresa destul de lămurită, împărțitorul se presintă la comandament și negăsindu-l, au voit a o înapoia, ca să nu'și mai bată capul căutându-l în altă parte, un domn văzênd aceasta ș'a luat singur sarcina a da scrisoarea la adresant.

Ce face dl. șef față cu această neglijență din partea factorilor, care causază o mulțime de daune publicului? Dacă povoara însă le este prea mare, n'au de cît să ciară a se mai mări personalul, iar pe cei cari nu'și fac datoria în conștiință trebue îndepărtați, ca să nu'și mai bată joc de punga cetățenilor.

Vom reveni.

——

Din fericire pentru orașul Iași, sau găsit doi Români să se ocupe cu comerțul pompelor funebre, care au scapat pe cetățeni în cazuri nenorocite, de esploatarea neomenoasă a unor ovrei, ce despoiau publicul cu prețuri esorbitante.

Acești români drept recunoștință, sunt șicanați în tot feliul, atât de evrei prin o concurență adusă până la perdere, ce într'un interval destul de indelungat au adunat bani; cît și de administrația comunală, care le i-a cîte zece la sută, pe cînd evreilor li se i-a numai cîte cinci.

Astfel încurajază administrația comunală pe români?

——

Suntem informați că la scoala de meserie, posturile de pedagogi și magazioneri, sunt ocupate de niște elevi de prin alte scoli.

Noi credem că ar fi mai logic, ca aceste posturi să se încredințeze unor absolvenți a acelei scoli, care prin merite ar putea să le obție. Să nu se creadă însă, că cu aceasta ar putea să-i impedice de la esercițiul meseriilor, cu care să ocupă în atelier.

——

Ziarul *Adevĕrul* în mai multe numere, aruncă fel de fel de insulte la adresa societății *Adjutoriul*.

Afle dl. Beldiman proprietarul acelui ziar, că această societate se compune, nu din oameni după cum îi numește d-lui, ci din cetățeni onești, pe lângă care sau lingușit și se va mai linguși, ca să le capete voturile, spre a se rîdica pe umerii lor, la o demnitate mai înnaltă de cît acea de ziarist.

——

Aflăm că dl. primar și dl. Conya stărue foarte mult pe lângă dl. prefect de poliție, pentru a se da autorisația de noapte a jidovului Lupu Veis, ca să mai poată dispoia și noaptea pungile românilor, căci numai ziua nu le ajunge. Dacă ar fi vorba de un Romîn ar stărui să-l persecute, după cum se vede casul cu cei cu pompele funebre.

Ce nerușinare!!!

——

Ce face dl. ministru de Răsboiu cu actele militarilor grade inferioare, cari au servit 12 ani, și acum după legea cea nouă avînd dreptul la pensie, actele li se rețin de mai bine de 2 luni de zile fără nici un resultat?

Rugăm pe dl. ministru să grăbiască a da curs acelor acte, că parte din cei ce le posedă, sunt fără ocupații, și iarna bate la ușile lor.

——

Ori de câte ori se vorbește de soarta meseriașilor sau comercianților romîni, politicianii la moment le zice: trebue sa se facă concurență străinilor.

Apoi d lor, cum pot bieții comersanți sau meseriași a ține pept cu străinii, când tocmai administrația de multe ori sprijine interesul străinilor, șicanînd pe romîni d. e.: pe comunele Galata, Mi-

roslava, Voinești, sau mai bine zis o parte din plasa Stavnic, comerțul de pîne pe la spitale, cârciumi etc. de mai mulți ani este aprovisionat de către jidovul căruceriu Herșcu, sub patronajul lui Haim Marcu Goldimberg, face un ghișeft cunoscut de mai multă lume din împrejurime. Pînea ori de cîte ori se transportă se zice că să cîntărește la reședința comunei, după dispositia luată de dl. subprefect Veniamin, care este foarte nimerită, dar care adese ori nu se esecută. Ba ceva mai mult, în tot orașul avem un singur comerciant pitar Romîn, care și el din pacate aprovizionează vre o două cârciume din acea plasă, însă pînea eșită de la el, nu trece zi să nu fie cîntărită și oprită pe la primărie sub pretext de lipsă. Oare să fie dracul așa de negru după cum îl zugrăvesc oamenii? ca pânea jidanului să fie în tot deauna dreaptă, pe cînd a Romînului este lipsă. Pănă și cel mai prost din oameni poate să înțeleagă că acest Romîn este persecutat.

Ar trebui să dispară odată această ghișeftărie și persecuții ce lovește în comercianții romîni.

Comitetul Societății meseriașilor și comercianților creștin din Iași, convoa-în adunare generală pe toți membrii asociați, pentru astăzi Joi la oarele 7 sara; spre a se consulta asupra mai multor chestiuni importante.

Toți membrii sunt rugați a nu absenta de la această întrunire.

EPIGRAME

Omule

Crezi că lumea nu te știe
Cine ai fost și cine ești,
Și e o prea mare prostie
Ca pe alții să-i bârfești.

Aceluiași

Te crezi a fi mare învĕțat
Indemnând pe alții a fi impărțitor,
Dar mi se pare c'ai uitat
Când chiar ai fost expeditor.

Gh.

CRONICA

RECUNOȘTINȚA LUI IȚIC

Mulțămesc chicoane Ghiță
Pentru gustosul dejun,
Căci eu și cu libe Sura
L'am găsit că'i foarte bun....
Impreună mit mein chinder
Am mîncat pe jumătate,
Eară partea cea cu coadă
Rabi din localitate,
A mêncat'o cum se cade
O bucată așa gustoasă
De sfântul Ion-Chiper.
Apoi trei ocă vin cușer
Am băut toți împreună,
Și ne-am despărțit pe urmă
Șicheri și cu voe bună.

*
**

Burăh Herșcu ciubotarul
Cari stă pe lângă mine,
Văd că vine iute'n cușcă
Și îmi zice cu asprime!..
Credeți voi câni făr de lege
Că eu nu știu ce-ați făcut,
Nu știu eu că adinioare
Burta cu porc v'ați umplut!...
Si iadul să vă înghită
Pentru fapte făr de lege
Ce de voi fu săvârșită.
. . . . . .
Și got de'mi va ajuta
Până mâine să ajung
Am să spun fa toți jidanii
Ce voi astăzi ați făcut.

*
* *

După ce zise acestea
Inspre havră a plecat,
Eară eu tiptil în urmă
După el am alergat.
Și când au intrat pe ușă
Am ajuns chiar lângă el,
Zicând Burăh Herșchi dragă
Stăi am să'ț vorbesc nițel.
Nain!... el zice și din mână
Tot dădea ca un smintit,
Să depărtă iute de mine
Și se puse la citit.
A cetit el toată noaptea
Mornăind încet ca urșii,
Ear când soarele apăruse
I-a remas numai papucii.
. . . . . .
. . . . . .
Așa că din toată lumea
La această sărbătoare
Singur Burăh Herșchi șuster
A plecat'o de sub soare!...
Eară noi de bucurie
C'am scapat de astă grijă,
Am tras o nouă beție
Cu niște măsuri de spijă.
In totul reglementare sigilate parafate
Și de buna primărie cu onoare aprobate
Cu toți harharii din havră
Cu căței și cu purcel.
Și acum chicoane Ghiță
Mai rămâi sănătoșel

Itic Șulem-alahĕm.

pentru conformitate

De la Brădeșel

SISTEMUL DE CONTRIBUȚIUNI PRIN SOCIETAȚI COMUNALE

(Prescurtare) *)

4. Mijloacele Societaților

Greutatea ce apasă asupra societăților comunale (asupra locuitorilor din comună), se va ușura: a) prin desființarea impositelor de astăzi, monopolurilor etc.; b) prin intreprinderile ce vor face societățile și c) prin repartiția „veniturilor estraordinare" asupra lor.

a) *Desființarea impositelor de astăzi, monopolurilor* etc. O dată suma trebuincioasă (400,000,000 lei în hărtie) dată diferitelor serviciuri, nu va mai fi nevoe să se plătească fonciar, patentă, licență, timbre, mărci postale, bariere taxe, etc. Aseminea trenurile, telegrafele, vapoarele etc. nu se vor mai plăti de acei cari vor dovedi că sunt societari în o comună oare care din țară. (Să dovedește aceasta prin livretul de socetar, carei va cuprinde între altele și niște recipise cu matcă pe care va aplica dirigintele of. telegrafie sau șeful de gară sigiliul seu, iar restul recipisei se va lua de oficiu sau șeful de gară, (pentru inlăturarea abuzurilor și pentru buna regulă a telegrafelor, trenurilor etc).

b) *Prin intreprinderile ce vor face societățile.* Monopolurile chibriturilor, tutunurilor etc. cum și acelea ale celor alte Ministere să se desființeze. Fie-care autoritate 'și va procura cele trebuincioase cu sumele prevăzute lor în budget (date in hărtie) *din comuna în care să găsește* sau (la nevoie) din ori-care altă comună, în condițiunile și după modelele stabilite.

Societățile comunale vor căuta ca tot ce este prevăzut in budgetul autorităților militare, civile, scoale etc. așezate pe teritoriul comunei, pe cât va fi cu putință să se facă de ele. Astfel ele vor lua diferitele lucrări de construcțiuni de clădiri, soșele, poduri, canalizări, imprimatele, imbrăcămintea, incălțămintea, mobilierul etc. necesare armatei și diferitelor autorități aflate pe teritoriul comunei, cum și ori ce alte intreprinderi din comună, însă numai cînd locuitorii nu vor voi să facă aceasta. Societățile vor da tot ajutorul lor moral și material locuitorilor prin imprumuturi și prin ori cari alte mijloace.

Pe lângă desființarea dărilor de mai sus a tutulor monopolurilor și negustoriilor ce fac ministerele și diferitele autorități, moșiile statului, ocnele de sare, băi etc. să se lase pentru tot deauna asupra comunelor pe teritoriul cărora să găsesc ca proprietate a lor.

Comunele (Societățile) și mai cu samă cele rurale, vor căuta să ia în arendă moșia (moșiile) din comună, cum și să cumpere aseminea moșii sau ori ce proprietate ce s'ar vinde, atât pentru a se esploata de ele cât și pentru a se vinde locuitorilor la nevoie.

In ceia ce privește schimbarea locurilor și buna lor îngrijire autoritatea consiliului comunal se întinde asupra tuturor proprietăților mici și mari din comună.

c) *Prin repartiția veniturilor extraordinare asupra comunelor* (societăților). Banii intrați în casele autorităților peste cei în monedă hărtie, cum d. e. banii resultați din vînzări, din desființare de autorități, banii de la monetărie, din imprumuturi, de la telegrafe, drumuri de fier (cine n'are livret plătește) etc. se varsă ministerului de Finance la *venituri extraordinare.*

Să presupunem că aceaste sume să rădică la 100,000,000 lei.

La fie-care sfârșit de an corpurile legiuitoare prin o lege repartizază asupra comunelor (societăților) această sumă și să dă fiecăriea ceia ce i se cuvine după această lege.

Sa admitem că *comunii M.* după această lege i se cuvine *4000 lei.*

Această sumă de *4000 lei* cum și acelea (fie în total *20,000 lei*) ce vor resulta din diferitele intreprinderi ce a făcut societatea în cursul anului, să repartizază asupra capitalului depus de fie-care membru (locuitori. autorități etc).

Modul de operațiune la o Societate comunală.

Luând *comuna M.* de care s'a vorbit aici

s'ar face de societate cam următoarele operaţiuni în registrele sale:

Primire	Cheltueli	*Cheltueli şi venituri in cursul anului*	Capital depus in 1891	Cheltueli in cursul anului			Venitri in curs. an.		Chelt. şi veu. la 31 Decem. pe un an	
				pentru guvern	datorii pnblice	dif. chelt a societ.	De la tesaur	Def. ven. a societ.	Cheltueli	Venituri
	1	S'u dat monedă suuătoare in locul monedei hărtie presentată de autorităţi, locuitori etc.		3000						
	2	Idem pentru eatoria publică.			2000					
	3	Idem din repartiţia făcută prin diferite legi in cursu anului.		9000						
	4	Idem diferite cheltueltueli făcute de societate in cursu anului.				6000				
1		Depunerile locuitOrilor pe 1892.	40000							
2		Primit de la tesaur după lege					4000			
3		Idem sumele (in total resultate din intreprinderea făcută de societate.						20000		
		Total	40000	12000 14,000	2000	6000	4000	20000		
		Total la sfârşitu anului 1892	40000	20,000			24,000			
		Impărţind cheltuielele şi veniturile la capital adică: 20,000 40,000 şi 24,000: 40,000 resultă							0.50	0.60

După ce s'au stabilit şi publicat în comună cât vine la un leu (0,50 cheltueli ci 0,60 venituri) la sfârşitul anului, atât societstea în registrele sale de partizi cât şi locuitorii ce au livretele la ei, 'şi pot face lesne socotelile şi vor vedea cum stă capitalul depus.

Se presintă 3 cazuri: 1) cheltuelile mai mici ca veniturile. 2) cheltuelile egale cu veniturile, 3) cheltuelile mai mari ca veniturile.

Totul va atârna: 1) de la organisaţia şi cheltuelile ce le va face ţara; 2) de la mijloacele de esploatare (lucrari, moşii, mine etc.) 3) de la diferite alte cause (foamete, inundaţii, resbele, etc): 4) de la pricepirea şi activitatea consiliului comunal şi a administraţiei societăţii comunale.

In rezumat dar:

1) Vor fi 3-4-5—6000 societăţi comunale (câte comuni sunt) fără nici o centralisare sau legătură cu guvernul, atară numai în ceia-ce priveşte controlul.

2) Va fi un singur buget general, ceia-ce va permite să se facă imbunătăţiri şi la cele mai sarace comune urbane sau rurale.

3) Cheltuelile făcute cu guvernul şi cu datoria publică nu vor mai fi nişte belele căzute pe capul oamenilor (aşa le numesc astăzi), ci impreună cu cheltuelile făcute de societate vor fi considerate ca nişte cheltueli de administraţie.

4) Prin plata directă a autorităţilor se scutesc o mulţime de cheltueli ce se fac cu incasările ordonanţările etc. Cu modul acesta de plată locuitorii, ne mai având nimic cu guvernul, 'şi vor vedea de afacerile lor în linişte; iar pe de altă parte ar putea să esiste un „control luminat" care să privegheze ca sumele date autorităţilor să se întrebuinţeze cu folos.

5) In loc de guvern bogat va fi comuni bogate (societăţi şi locuitori), cari ştiu cum să'şi îngrijască interesile şi cum să facă ca banii să nu fugă de la ele în punga numai a capitaliştilor din Bucureşti sao din străinătate, ceia ce este şi mai reu. Acest sistem cere ca societăţile să facă parte din organisaţie, iar pe de altă parte ca această organisaţie şi mai cu samă a corpului leguitor şi a comunilor, de la cari va atârna aproape totul, să fie bine alcătuită. Adică:

1) Să fie un singur fel de diviziune teritorială pentru toate ministerele, însă sistematică şi să corespundă tuturor cerinţelor (sociale, administrative, militare, comerciale etc.)

2) Ramurile administrative de la diferitele ministere care să asamănă în atribuţiuni sau sunt în prea strânsă legătură să se unifice până la cel din urmă grad posibil şi să se repartizeze pe diviziunile teritoriule respective.

4) Ramurile administrative de la diferite ministere să se lege între ele prin ceva pe diviziunpa teritorială pentru ca intereselo societăţei să nu să tragă în toate părţile după vederile fie căruia *)

Orhanisaţia comunei

5) Va fi o singură autoritate comunală numită „Primăria comunei" compusă astfel:

a) Primarul comunei.

b) Divisiunea societăţei comunale (partea financiară, agricolă, industrială etc.)

c) Divisiunea învĕţămîntului (toate scoalele primare şi cele private).

d) Divisiunea bisericească (toate bisericele preoţii etc.)

e) Divisiunea militară (poliţia pompierii etc)

f) Divisia sanitară (sănătatea locuitorilor spitalele curăţenia în general în comună sănătatea vitelor etc.)

g) Diviziunea lucrărilor (căile şi mijloacele de comunicaţie.)

h) Diviziunea esternelor (străinii ce intră san să stabilesc în comună).

i) Divisiunea vămei (numai la comunele de la graniţă). etc.

Adică să vor înfiinţa atâtea divisiuni câte se ror crede de trebuinţă putând fi în o comună mai multe sau mai puţine ca în alta. Şefiii acestor divisiuni, scoalele, bisericele etc. atârnă de primar, singurul care va da samă de mersul regulat în comună. Această autoritate comunală va esecuta ordinele primite de la ori-ce minister, însă ea nu va representa pe nici unul, ci pe locuitorii din comună şi interesele lor.

Consiliul comunal sub preşedinţa primarului este compus din şefii acestor divisiuni, şeful de gară, şeful telegrafului, şeful vămei şi din ori cine s'ar hotărî de lege (după cea ce să găseşte în comună). Consiliul să întruneşte o dată pe lună, şi ori de câte óri va cere nevoia şi la sfârşitul anului când se va face „darea de samă".

6) Să se organizeze breslele (unde vor exista). (Va urma).

*) Este vorba de an minister gnneral, având cite un representant pe divisiunile, terit cariimpreună cu şefiii diferitelor autorităţi să formeze consiliu în fie care lună, sau ori când va cere nevoia şi la sfârşitul anului când va face „darea de samă". Asemine consiliu ar pute esista şi astăzi (in jud. Pref. revisorul, prot. cas. etc In plasa: subpref. jud. doct. etc).

Anunciuri

A. MARINO

Str. Spitalul Paşcanu No. 26.

Primeşte ori ce lucrari de tinichigie şi văpsătorie. Lucrează cu cea mai mare acurateţă şi cu preţ moderat.

Neculai Rascal

special

Friser str. Primărie. No· 46

Primeşte abonamente cu preţurî moderate, şi frizază în modul cel mai elegant.

O damă doreşte da lecţiuni de piano. Doritorii sunt rugaţi să bine-voiască a se adresa la redacţiunea acestui ziar.

GH. MARINO

CISMAR

Str. Baston No. 15

Maistru absolvent al scoalei de meserie din 1875. Confecţionează tot feliul de cisme.

COFETARIA

D. S. Ionescu

Strade de Sus

Se află tot feliul de bomboane cu preţul cel mai redus.

O persoană onorabilă doreşte a ocupa un post de contabil la vre o moşie. D-nii proprietari sau posesori de moşii, cari ar avea necesitate de o aseminea persoană, sunt rugaţi să binevoiască a se adresa la redacţiunea acestui ziar.

ATELIER DE CIUBOTARIE

CONST. SACARĂ

Strada Univestităţei

Efectuează tot feliul de incălţăminte, in modul cel mai elegant, prompt şi cu preţuri moderate.

Iaşi—Tipografia „Fulgerul" (D. Gheorghiu).